

Bela knjiga

Zelena vajeništva

Trajnostni razvoj v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (VET).

Pregled Evropske unije in izbranih držav članic

Referenca projekta: **2022-1-DE02-KA220-VET-000086702**

Kartiranje in popisovanje Skavtov za zeleno vajeništvo

Bela knjiga "GreenApprenticeship - Trajnostni razvoj v poklicnem in strokovnem izobraževanju"

www.scouts4greenapp.eu

Kazalo

Uvod	1
Povzetek	2
Pomembni zaključki o zelenem vajeništvu	3
Analiza evropskega političnega okvira	7
Zaključne ugotovitve in povezave z nadaljnjimi delovnimi paketi	15
Priloga 1: Državna stališča in nastajajoči trendi v izbranih članicah.....	18
Nemčija.....	18
Portugalska	19
Avstrija	19
Slovenija	20
Italija	20
Finska	21
Priloga 2 : National Report's.....	22
Bibliography:.....	23

Uvod

Projekt "The Scouts for Green Apprenticeship (S4GA)" si prizadeva za integracijo okoljske, ekonomske in socialne trajnosti v poklicno izobraževanje in usposabljanje (VET). Z usposabljanjem in osveščanjem udeležencev VET ter osebja med mobilnostmi za učenje VET projekt skuša pripraviti udeležence na trg dela, ki je vse bolj zaznamovan s trajnostnim razvojem in digitalizacijo. Vajenci so usposobljeni delavci prihodnosti, katerih prihodnost mora biti bolj trajnostna in prijazna do podnebja, zato jim je treba zagotoviti veščine, ki jih lahko uporabijo za dolgoročno trajnostno poklicno življenje.

Pristop k učenju okolja na podlagi izzivov z ozadjem VET povečuje ozaveščenost udeležencev o pomenu okolju prijaznih dejanj, zelenih industrij, poklicnih poti VET in zdravih izbir v boju za zaščito podnebja. Z rezultati projekta Scouts4GreenApp imajo lokalni ponudniki VET in podjetja, ki sodelujejo s prejemniki, orodje, ki spodbuja zanimanje in znanje o VET z zelenim ozadjem. Ker je to enako pomembno povsod, projekt S4GA ponuja odlična digitalna orodja in privlačne mikrospričevala pred, med in po izkušnjah z zeleno ERASMUS+ VET mobilnostjo.

Trajnostni in digitalni razvoj v VET in izobraževanju povezanem s podjetji ni le trend, ampak nujnost. Ko se soočamo z globalnimi izzivi, kot so podnebne spremembe in pomanjkanje virov, je nujno, da opremimo našo prihodnjo delovno silo z znanjem in veščinami za navigacijo in prispevanje k trajnostnemu gospodarstvu. Tu se vključuje projekt S4GA, ki zagotavlja okvir za vključevanje načel trajnosti v VET in prakse podjetij s podporo digitalnih tehnologij.

Projekt S4GA se posebej osredotoča na ocenjevanje trendov in dinamike, kako VET ekosistem vključuje in izvaja elemente Zelenega dogovora in ciljev trajnostnega razvoja (SDGs) v svojem delovanju. Poseben poudarek je na mobilnosti in vajeništvu, ki se izvajata v programih VET, tj. med izvajanjem dejavnosti učenja na delovnem mestu.

Projekt S4GA je osredotočen na horizontalno prednostno okolje in boj proti podnebnim spremembam. S pomočjo digitalnih tehnologij in inovativnih učnih načrtov rezultati projekta S4GA prispevajo k inovacijam v VET in prilagajanju VET potrebam trga dela.

Bela knjiga "GreenApprenticeship – Trajnostni razvoj v VET" igra ključno vlogo v tem projektu. Operacionalizira obstoječe okvire, kot so cilji trajnostnega razvoja Združenih narodov (SDGs) in Zeleni dogovor Evropske unije, jih naredi uporabne in pripravljene za uporabo v kontekstu VET in mobilnosti podjetij. Z razčlenitvijo teh širokih konceptov v praktične uporabe bela knjiga mosti vrzel med teorijo in prakso, omogoča podjetjem in ponudnikom VET učinkovito vključevanje trajnosti v svoje operacije.

Za zagotovitev relevantnosti in uporabnosti bele knjige je bil uporabljen celovit metodološki pristop k raziskovanju. Obravnavane so bile ključne raziskovalne naloge, osredotočene na ozaveščenost, razumevanje in izvajanje SDGs in Zelenega dogovora med akterji v VET in podjetniških ekosistemih. Izvedene so bile tako primarne kot sekundarne raziskave, vsaka partnerska država pa je zagotovila Pregled stanja države, ki povzema njihove ugotovitve. Ti pregledi ponujajo dragocene vpogled v stanje trajnostnega razvoja v VET in izobraževanju povezanem s podjetji v različnih evropskih državah.

Bela knjiga tako služi kot referenčni vodnik, ki zagotavlja jasen in jedrnat pregled trajnostnega razvoja v VET in izobraževanju povezanem s podjetji. Postavlja oder za nadaljnje delovne pakete projekta S4GA, zagotavljajoč, da so vse dejavnosti utemeljene na temeljitem razumevanju trenutnega stanja in prihodnjega potenciala trajnosti v VET in izobraževanju povezanem s podjetji.

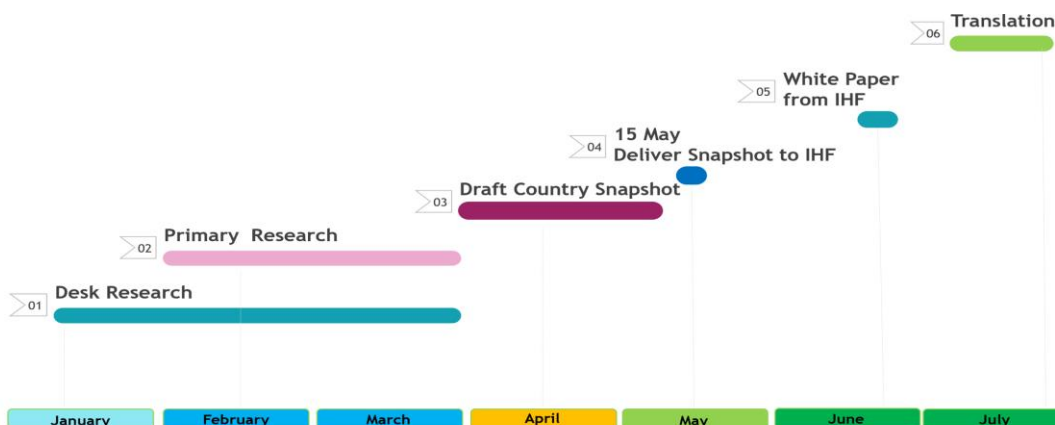
Povzetek

Bela knjiga projekta S4GA je celovit, praktičen izvedbeni okvir, ki združuje teoretične in praktične vidike trajnostnega razvoja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (VET) ter izobraževanju, povezanem s podjetji. Njen cilj je kontekstualizacija in uporaba ciljev trajnostnega razvoja Združenih narodov (SDGs) in drugih okvirov, kot je Zeleni dogovor, v realnostih podjetij, na podlagi kombinacije raziskovanja za pisalno mizo in kvalitativnih intervjujev. Služi kot temelj za nadaljnje delovne pakete projekta.

Metodologija za belo knjigo vključuje vsakega partnerja v izvedbi raziskav, specifičnih za posamezno državo, ter vključevanje v praktično delo s praktiki VET in malimi in srednje velikimi podjetji (MSP), medtem ko IHF izvaja raziskave na ravni EU. Proces vključuje raziskave za pisalno mizo, zbiranje podatkov o SDGs in Zelenem dogovoru za VET in MSP ter združevanje ugotovitev v "Pregled stanja države", ki jih IHF združi v končno belo knjigo.

Primarne raziskave za belo knjigo vključujejo vsaj 70 deležnikov iz sektorjev VET in podjetij, pri čemer se uporabljajo neposredne metode, kot so intervjuji in fokusne skupine. Pripombe deležnikov, zbrane prek ključnih raziskovalnih vprašanj, obdelajo vsak partner in ustvarijo Pregled stanja države, pri čemer zagotavljajo uravnoteženo zastopanost tako z vidika VET kot podjetij. Sekundarne raziskave za belo knjigo obsegajo raziskave za pisalno mizo različnih virov, osredotočene na trajnost v sektorjih VET in podjetij. Preučujejo, kako ponudniki VET in podjetja, zlasti MSP-ji, vključujejo zelene principe in sprejemajo ukrepe SDGs in Zelenega dogovora.

Priloga 1: Proces S4GA WP2

Ta Bela knjiga je obogatena z raznoliko in multidisciplinarno naravo partnerske mreže projekta S4GA, ki zajema različne vidike VET ekosistema. Partnerstvo združuje operaterje tako formalnega kot neformalnega VET izobraževanja po vsej Evropi, odraža raznolikost na področju VET, mobilnosti in učenja na delovnem mestu na celini. To vključuje zastopanost tako iz velikih kot tudi iz majhnih članic, ki segajo od južne, vzhodne, zahodne do severne Evrope, kar omogoča celovit pogled na ponudbo VET.

Zadnja faza delovnega paketa (WP) 2 obsega združitev raznolikih ugotovitev vseh partnerjev v Belo knjigo. Ta dokument je celovit in povezan pregled usposabljanja potreb, ki jih bodo obravnavali v nadaljnjih delovnih paketih projekta. Ta proces zagotavlja, da se vpogledi, izkušnje in znanje, pridobljeno iz različnih kontekstov in perspektiv, učinkovito integrirajo. Rezultat je bogato, večplastno razumevanje trajnostnega razvoja v VET, ki zagotavlja trden temelj za razvoj izobraževalnega gradiva. Ta konsolidacija predstavlja pomemben mejnik na naši poti k spodbujanju trajnostnega razvoja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju po vsej Evropi.

Pomembni zaključki o zelenem vajeništvu

Ključni ugotovitve iz raziskave za Belo knjigo o Zelenem vajeništvu nudijo ključno razumevanje trenutnega stanja trajnostnega razvoja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (VET) po vsej Evropi. Te ugotovitve, izveličene iz primarnih in sekundarnih raziskav, poudarjajo neenakosti, izzive in priložnosti pri integraciji načel Zelenega dogovora in ciljev trajnostnega razvoja (SDGs) v VET ekosisteme. Spodaj so povzete pomembne ugotovitve, ki so izhajale iz analize poročil držav in interakcij deležnikov.

1) Neenaka raven ozaveščenosti in razumevanja Zelenega dogovora in SDGs v različnih evropskih VET ekosistemih: Rezultati primarnih in sekundarnih raziskav na nacionalni ravni kažejo na znatno razliko v dojemanju, ozaveščenosti in razumevanju Zelenega dogovora in SDGs med operaterji VET ter relevantnimi deležniki (npr. politiki, študenti, itd.). Medtem ko nekatere države prepoznavajo potrebo po izboljšanju okoljske trajnosti VET praks, nekatere druge države ne omenjajo Zelenega dogovora v VET-ju povezanih političnih dokumentih. To lahko predstavlja geografsko delitev med državami članicami.

2) Evropski VET ekosistemi so še vedno daleč od polne sprejetosti načel Zelenega dogovora in SDGs: Po poročilih nekaj značilnosti zavira hitro sprejetje Zelenega dogovora in SDGs v nacionalnih VET ekosistemih v preučeni državi, kot so: pomanjkanje ozaveščenosti med deležniki, nezadostna integracija trajnosti v VET učne načrte in programe usposabljanja, pomanjkanje financiranja in virov za trajnostne pobude ter potreba po razvoju zmogljivosti in veščin v trajnostnih praksah.

3) Pomanjkanje sistemskih in celovitih ponudb usposabljanja za Zeleni dogovor in SDGs: Predhodna analiza poročil držav prikazuje relativno neurejeno ponudbo specializiranega usposabljanja o Zelenem dogovoru in SDGs. Čeprav si mnoge pobude prizadevajo za povečanje ozaveščenosti med operaterji VET, učitelji in študenti, ni nacionalnih možnosti usposabljanja, ki bi zajemale vse tri vidike trajnosti.

4) Zeleni dogovor in SDGs niso popolnoma vključeni v vajeništvo in mobilnost: Raziskovalne ugotovitve kažejo, da načela Zelenega dogovora in SDGs še niso v celoti vključena v programe vajeništva in pobude mobilnosti po evropskem poklicnem izobraževalnem prostoru. Kljub naraščajočemu priznavanju pomembnosti trajnosti, se zdi, da obstaja vrzel pri prenosu te ozaveščenosti v praktične uporabe v teh ključnih področjih VET. Ta vrzel je očitna v pomanjkanju specifičnih vsebin, osredotočenih na trajnost, v učnih načrtih za vajeništvo, kot tudi v omejenih priložnostih za udeležence, da pridobijo praktične izkušnje v trajnostnih praksah prek programov mobilnosti. Poleg tega odsotnost doslednega pristopa k vključevanju Zelenega dogovora in SDGs po različnih državah in regijah še dodatno povečuje to težavo. To poudarja potrebo po usklajenem prizadevanju za vključitev načel trajnosti v vajeništvo in mobilnostne pobude, s čimer se udeležencem zagotovijo potrebne veščine in kompetence za prispevanje k zeleni prihodnosti.

Ključna ugotovitev "**Neenaka raven ozaveščenosti in razumevanja Zelenega dogovora in SDGs v različnih evropskih VET ekosistemih**" je dejansko potrjena s poročili držav. Na primer, poročilo Portugalske kaže, da so ozaveščenost in razumevanje ciljev trajnostnega razvoja (SDGs) in Zelenega dogovora med akterji poklicnega izobraževanja in usposabljanja (VET) ter poslovnimi ekosistemi še v zgodnji fazi, čeprav se postopoma povečujejo. Poročilo nadalje poudarja pomembno težavo: pomanjkanje ozaveščenosti in razumevanja med relevantnimi deležniki o pomembnosti trajnostnega razvoja in vlogi VET in podjetij pri doseganju SDGs.

V poročilu o Avstriji je poudarjeno, da trend trajnosti in moralne pravilnosti vpliva na avstrijski sistem vajeništva. Ko se mladi odločajo za svoje prihodnje poklice, se vse bolj poudarja, da so njihove odločitve okoljsko ozaveščene in pravične. Za vajence postajajo pomembni vidiki, kot so ravnovesje med delom in življenjem, privlačnost zelenih delovnih mest in pomen

duševnega zdravja. Te skrbi, ki se ujemajo s cilji trajnostnega razvoja (SDGs), kažejo na potrebo po prilagoditvi avstrijskih podjetij in izpolnjevanju teh spreminjajočih se prioritet.

Tudi v poročilu o Sloveniji intervjuvanci iz sistema VET, ki so vključevali učitelje VET, projektnih menedžerjev Erasmus+ in zaposlene na Inštitutu RS za poklicno izobraževanje in usposabljanje, kažejo, da je raven ozaveščenosti o trajnostnem razvoju in Zelenem dogovoru trenutno nizka, vendar kaže znake postopnega izboljšanja.

Podobno poročilo o Finski poudarja to neenakost in razumevanje. Po Nygårdovih besedah trenutno manjka prihodnje usmerjenega pogleda in razprave o čustvenem vplivu podnebnih sprememb na posameznike v poklicnem izobraževanju trajnostnega razvoja na Finskem. Medtem ko se v poklicnem izobraževanju pogosto učijo o trajnostnem razvoju v praksi, jim manjkajo teoretične veščine, potrebne za razumevanje znanstveno utemeljenega ozadja trajnostnega razvoja.

Na evropski ravni je neenakost v ozaveščenosti in razumevanju Zelenega dogovora in SDGs po različnih evropskih VET ekosistemih očitna. Poročilo o Evropi navaja, da implementacija SDGs in Zelenega dogovora ni enakomerno razporejena po Evropi. Nekatere regije, zlasti severne in zahodne evropske države, so pri uveljavljanju SDGs in Zelenega dogovora bolj napredne od svojih južnih in vzhodnih nasprotnic. Poleg tega poročilo opaza pomembne razlike v ozaveščenosti in praksi trajnosti in SDGs, odvisno od sektorja, v katerem podjetje deluje.

Poročila držav potrjujejo ključno ugotovitev, da **VET ekosistemi po vsej Evropi še niso v celoti sprejeli načel in praks, povezanih z Zelenim dogovorom in cilji trajnostnega razvoja (SDGs). Na primer, poročilo o Nemčiji priznava izzive pri implementaciji SDGs.** Poročilo navaja, da čeprav se mnoga podjetja zavedajo potrebe po trajnostnem razvoju in so začela uresničevati nekatere cilje, je napredek na splošno počasen. Poročilo prav tako navaja, da kljub nekaterim izjemnim projektom (npr. [INEBB](#)) splošne uvedbe SDGs v nemški izobraževalni sistem še ni mogoče opaziti. Zadnja razpoložljiva študija iz leta 2017 kaže, da so SDGs le občasno vključeni v različne nemške izobraževalne sisteme in ustanove.

Podobno portugalsko poročilo identificira več ovir in težav pri implementaciji SDGs in Zelenega dogovora v VET in poslovnih ekosistemih. Te ovire dodatno prispevajo k počasnemu sprejemanju teh načel in praks trajnosti.

V poročilu o Avstriji je opaziti, da čeprav imajo SDGs in Zeleni dogovor pomembnost na politični ravni v Avstriji, se njihova praktična uporaba v sektorju VET in znotraj podjetij pogosto omeji na primere, kjer je to potrebno, zakonsko predpisano ali ekonomsko koristno. Čeprav so cilji SDGs vključeni v usposabljanje in strategije podjetij zaradi moralne pravilnosti in skladnosti, se to običajno ne izvaja z izrecnim namenom izpolnitve cilja SDG.

V poročilu o Sloveniji je poudarjeno, da mnogi projekti v sistemu VET prispevajo k preoblikovanju poklicnega izobraževanja, da se uskladi s trajnostjo in Zelenim dogovorom, vključno s spodbujanjem zelene mobilnosti tako za učitelje kot študente.

Poročilo o Finski pa poudarja ambiciozen cilj države, da do leta 2035 doseže CO-nevtralnost, nato pa CO-negativnost, s čimer presega trenutni Zeleni dogovor Evropske unije. Vendar pa tudi nakazuje, da uvedba trajnostnih praks v VET in poslovnem sektorju še ni široko razširjena.

Na evropski ravni poročilo potrjuje, da je uvedba trajnostnih praks v VET in poslovnem sektorju relativno nizka. Opredeljuje ključne izzive za izvajanje SDGs in Zelenega dogov

ora v VET in poslovnem sektorju, vključno z nezadostno ozaveščenostjo in razumevanjem, omejenimi viri in zmogljivostmi ter pomanjkanjem spodbud in političnih okvirov za podporo trajnostnim praksam.

Poročila držav potrjujejo ključno ugotovitev "Pomanjkanje sistemskih in celovitih ponudb usposabljanja za Zeleni dogovor in SDGs". Na primer, poročilo o Nemčiji navaja, da je v kontekstu poklicnega izobraževanja in usposabljanja vsebina v študijskem poročilu potrebna posodobitev z uvedbo novih standardnih delovnih profilov, ki so bili uvedeni aprila 2020. Eden od teh novih profilov je trajnost, tema, ki je zdaj obvezna za vse 326 poklicnih izobraževanj v Nemčiji. To kaže, da se koraki jemljejo za integracijo trajnosti v poklicno izobraževanje, vendar postopek še ni popolnoma celovit.

Portugalsko poročilo ponavlja to mnenje in poudarja med deležniki nezadostno integracijo trajnosti v VET učne načrte in programe usposabljanja. Prav tako kaže na pomanjkanje financiranja in virov za trajnostne pobude ter potrebo po razvoju zmogljivosti in veščin v trajnostnih praksah.

Finsko poročilo identificira vrzeli v prilagoditvi poslovnega sektorja SDGs, zlasti tiste, ki se ukvarjajo s socialno odgovornostjo. Poudarja, da čeprav finski VET ekosistem tesno sodeluje s poslovnim sektorjem in razvija svoje učne načrte na podlagi potreb poslovnega sektorja, je še vedno prostor za izboljšave pri integraciji SDGs.

V poročilu o Avstriji so ugotovitve ankete med člani Österreichischen Städtebund pokazale nujnost izboljšanja dialoga s splošnim prebivalstvom, ob upoštevanju obstoječih vrzeli v ozaveščenosti. Poudarja, da bi bila prizadevanja za povečanje razumevanja in ozaveščenosti Avstrijcev o SDGs in Zelenem dogovoru treba okrepiti in razširiti.

Na evropski ravni poročilo poudarja potrebo po več izobraževalnih in usposabljanje programih, ki bi pomagali deležnikom bolje razumeti in izvajati trajnostne prakse. Razkriva, da je 30% intervjuvancev poudarilo pomen zagotavljanja več izobraževalnih in usposabljanje programov, ki bi pomagali deležnikom bolje razumeti in izvajati trajnostne prakse.

Poročila držav potrjujejo ključno ugotovitev, da **Zeleni dogovor in SDGs niso popolnoma vključeni v vajeništvo in mobilnost**, kar poudarja potrebo po bolj trdnem vključevanju teh načel v poklicno izobraževanje in usposabljanje.

V Nemčiji se SDGs le občasno vključujejo v izobraževalni sistem, kar kaže, da popolno vključevanje Zelenega dogovora in SDGs v vajeništvo in mobilnost še ni popolnoma doseženo. Leta 2020 so bili posodobljeni standardni delovni profilni elementi "organizacija ponudnika usposabljanja, poklicno usposabljanje in delovno pravo ter kolektivno pogajalsko pravo" in "varnost pri delu". Vsebine usposabljanja v področjih "varstvo okolja in trajnost" ter "digitaliziran svet dela" so bile dodane. Novi standardi so obvezni za vse dvojne izobraževalne uredbe, ki začnejo veljati 1. avgusta 2021.

V Avstriji, čeprav je Zeleni dogovor vključen v vajeniško usposabljanje, kot je varčevanje z viri, so SDGs in Zeleni dogovor bolj verjetno uporabljeni v poklicni šoli, vendar ne med usposabljanjem ali znotraj podjetja. To kaže na vrzel v popolni integraciji znotraj sektorjev vajeništva in mobilnosti. Kljub temu je Avstrija naredila korake v smeri zelenih potovanj v vajeniški mobilnosti, pri čemer so se povečale možnosti za uporabo javnega prevoza in podjetja so zagotovila klimatske karte za vaje.

V Sloveniji so intervjuvanci iz sistema VET, ki delajo na projektih Erasmus+, poudarili pomembnost zelenih potovanj (zeleni Erasmus), ki spodbujajo znanje, veščine in držo do podnebnih sprememb in trajnostnega razvoja. Prav tako so izpostavili več projektov v sistemu VET, ki si prizadevajo za preoblikovanje poklicnega izobraževanja v trajnostno in zasledujejo Zeleni dogovor, vključno s spodbujanjem zelene mobilnosti tako za učence kot učitelje.

Na Finskem projekt Scouts4GreenApp pomaga poklicnim udeležencem, da postanejo bolj pozorni na pomembnost ciljev trajnostnega razvoja za njihove prihodnje poklice, kar nakazuje prizadevanja za vključitev Zelenega dogovora in SDGs v vajeništvo in mobilnost.

Podobno v Portugalski deležniki poročajo o nezadostni integraciji trajnosti v VET učne načrte in programe usposabljanja, kar kaže na pomanjkanje popolne sprejetosti v vajeništvo in mobilnost.

Analiza evropskega političnega okvira

Evropska unija si je odločena do leta 2050 doseči podnebno nevtralnost preko svoje pobude Zeleni dogovor. Za to so potrebne različne politične področja, kot so energija, okolje, mobilnost in kmetijstvo, ki morajo doživeti preobrazbene spremembe. Evropska komisija je določila šest političnih prednostnih nalog:

1. Evropski zeleni dogovor
2. Gospodarstvo, ki deluje za ljudi
3. Evropa, ki je primerna za digitalno dobo
4. Spodbujanje našega evropskega načina življenja
5. Močnejša Evropa v svetu
6. Nov zagon za evropsko demokracijo

Zeleni dogovor EU, EU Strategija biodiverzitete do leta 2030, EU Agendo večšin in Resolucija Sveta o evropskem izobraževalnem prostoru priznavajo ključno vlogo izobraževanja in usposabljanja pri opolnomočenju ljudi za okoljsko trajnost in razvoj potrebnih veščin za zeleni prehod. Zlasti delo EU na področju učenja za okoljsko trajnost temelji na različnih gibanjih in konceptih, ki spodbujajo preobrazbeno vizijo izobraževanja, sprejemanje sprememb in spodbujanje trajnosti ter priznavanje medsebojne povezanosti okoljskih, socialnih in gospodarskih vprašanj (EC, <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/green-education/learning-for-the-green-transition>).

Zeleni dogovor Evropske unije je celovit načrt za bolj trajnostno gospodarstvo EU in pomoč pri blaženju podnebnih sprememb. Zasnovan je za preoblikovanje energetike, kmetijstva, prometa in drugih sektorjev EU na način, ki bo omogočil bloku, da do leta 2050 doseže podnebno nevtralnost. Za doseg tega cilja Zeleni dogovor določa vrsto ambicioznih ciljev in pobud, vključno z zmanjševanjem emisij toplogrednih plinov, varovanjem biotske raznovrstnosti in spodbujanjem obnovljive energije.

Eden od ključnih vidikov Zelenega dogovora je priznanje bistvene vloge, ki jo morata izobraževanje in usposabljanje igrati pri podpori prehoda v trajnostno gospodarstvo. EU priznava, da lahko poklicno izobraževanje in usposabljanje predstavljata močno orodje za razvoj potrebnih veščin in znanja za gradnjo zelenega gospodarstva. Na primer, EU Agendo večšin je namenjena zagotavljanju, da imajo vsi državljani EU prave veščine za delo prihodnosti, vključno s tistimi v zelenem gospodarstvu.

Izobraževanje in poklicno usposabljanje (VET) sta prav tako ključna sektorja, ki se morata odzvati na podnebne in ekološke krize, tako v svojem delovanju kot pri pripravi učečih se za prihodnost. EU priznava pomembno vlogo izobraževanja in usposabljanja pri opolnomočenju ljudi za okoljsko trajnost in razvoj potrebnih veščin za zeleni prehod (EC, <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/programme-guide/part-a/priorities-of-the-erasmus-programme>).

Poleg Agende večšin je EU objavila tudi vrsto drugih pobud in politik, usmerjenih v spodbujanje izobraževanja in usposabljanja za trajnost. Na primer, EU Strategija biodiverzitete do leta 2030 vključuje določbe za spodbujanje okoljskega izobraževanja in ozaveščanja o problemih biotske raznovrstnosti. Evropski izobraževalni prostor pa je politični okvir, ki si prizadeva izboljšati kakovost in relevantnost izobraževanja in usposabljanja po vsej EU.

Za podporo ciljem in ambicijam Evropskega zelenega dogovora je EU pionir na področju spodbujanja in vlaganja v poklicno izobraževanje in usposabljanje. Priporočilo Sveta o VET za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost, objavljeno leta 2020, določa celotno vizijo EU za prihodnost VET. Cilj je narediti VET privlačno in visoko kakovostno možnost za vse študente, vključno s sedanjimi mladimi in odraslimi, ki se morajo posodobiti in ponovno kvalificirati, da se prilagodijo spreminjajočemu se delovnemu

trgu (CEDEFOP, <https://www.cedefop.europa.eu/en/press-releases/green-transition-vocational-education-and-training-can-provide-skills-needed-greening-european-jobs>).

Agenda 2030 in njeni Cilji trajnostnega razvoja so bili sprejeti s strani svetovne skupnosti septembra 2015 (SDGs). Tako je bilo odobrenih 17 ciljev za spodbujanje socioekonomskega razvoja in okoljske trajnosti, ki so jih potrdile vse 193 članice ZN. Akcijski program za financiranje razvoja v Addis Abebi je bil odobren že prej v letu, Pariski podnebni sporazum pa je bil zaključen konec leta. Devet let kasneje pa svet močno zaostaja pri doseganju večine teh ciljev, in številne krize so povzročile obraten napredek pri SDG-jih (UN, <https://sdgs.un.org/2030agenda>).

Agenda 2030 ostaja prednostna naloga za Evropsko komisijo. Komisija je predložila ambiciozen program politik za napredek trajnosti v EU in širše, pod vodstvom predsednice von der Leyen. Cilji trajnostnega razvoja (SDGs) so osrednji del notranjih in zunanjih politik vseh sektorjev in so integralen del političnih načel predsednice.

Agenda 2030 ZN mora biti v celoti izvedena, če želimo povečati odpornost in pripraviti svet na prihajajoče šoke, ko začnemo dvojne zelene in digitalne prehode. Komisija se je osredotočila na izvajanje posebnih ukrepov, ki bodo privedli do opaznega napredka proti Ciljem trajnostnega razvoja (SDGs). Komisijin načrt za izvajanje SDGs je sestavljen iz političnih smernic predsednice in njenih letnih delovnih programov. SDGs so vključeni v vse ideje, politike in pobude Komisije s strani predsednice. Kot je razvidno iz spodnje slike, vključuje vsaka od šestih glavnih ciljev, vključenih v politične smernice predsednice von der Leyen, enega ali več od 17 SDGs:

Slika 1: Prednostne naloge Evropske komisije. Celostni pristop EU k trajnostnemu razvoju..

Vir: EC, https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/international-strategies/sustainable-development-goals/eu-holistic-approach-sustainable-development_en, 2020

Čeprav Komisija vodi pot s političnimi pobudami, orodji za podporo in mehanizmi financiranja na ravni EU, imajo države članice moč izvajati potrebne reforme. Preko Osnabruške deklaracije so države članice že odobrile in se zavezale k konkretnim ukrepom. Čas je, da se lotimo teh reform in prispevamo k uresničitvi naše skupne vizije za poklicno izobraževanje in usposabljanje v Evropi.

Komisijo so Evropski svet, Evropski parlament in Svet ministrov zaprosili, naj razvije celovito strategijo za izvajanje SDG-jev v EU. Pristop, ki ga je izbrala Komisija, je osredotočen na izvajanje pobud, ki bodo privedle do resničnega napredka pri SDG-jih. Načrt Komisije za izvajanje SDG-jev temelji na političnih smernicah predsednika in njenih letnih delovnih programih ter daje velik poudarek izvajanju. Evropski zeleni dogovor, podnebni zakon, nova evropska industrijska strategija, letna trajnostna strategija rasti 2020 in 2021, nova evropska agenda za veščine in evropsko izobraževalno območje so le nekatere izmed temeljito preobrazbene politike, ki so bile v preteklem letu že uvedene.

Kot je prikazano na spodnji sliki, celovit pristop nove Komisije ali "celotne vlade" k izvajanju SDG-jev sestavljajo različne niti. Glavne sestavine te strategije so:

- oblikovanje in uspešno izvajanje temeljito preobrazbenih politik;
- Evropski semester ekonomskega upravljanja, ki koordinira ekonomske politike;
- večletni finančni okvir in instrument za okrevanje "NextGenerationEU";
- vključevanje SDG-jev v oblikovanje politik z uporabo orodij za boljšo zakonodajo;
- zagotavljanje koherentnosti politik za trajnostni razvoj;
- angažiranje EU v svetu;
- spremljanje in poročanje;
- in vključevanje civilne družbe, zasebnega sektorja in drugih deležnikov.

Slika 2: Pristop nove Komisije, ki je celovit ali "celovit pristop vlade" k izvajanju ciljev trajnostnega razvoja.

Source: https://commission.europa.eu/system/files/2020-11/delivering_on_uns_sustainable_development_goals_factsheet_en.pdf

Evropski zeleni dogovor, podnebni zakon, nova evropska industrijska strategija, letna trajnostna strategija rasti 2020 in 2021, nova evropska agenda za veščine ter evropsko izobraževalno območje so osnovni strateški in politični dokumenti, ki jih je Evropska komisija v preteklih nekaj letih uvedla in neposredno vplivajo na način delovanja politikov, ponudnikov, učiteljev in učečih se v ekosistemu poklicnega izobraževanja in usposabljanja (VET).

Celovita strategija "celotne vlade", ki jo je sprejela nova Komisija za uresničitev ciljev trajnostnega razvoja, je razdeljena na številne niti, vključno z: Komisija je razvila politični program z visokimi cilji, da bi ustvarila trajnostno Evropsko unijo.

Od 1. januarja 2019 je Komisija predlagala številne politične smernice, ki bodo EU postavile na močnejšo pot k trajnosti, učinkovitemu izrabo virov in družbeni pravičnosti. Ti predlogi so vodeni s 17 cilji trajnostnega razvoja. Da bi zagotovili, da EU ostane na pravilni dolgoročni poti, je trajnostni razvoj v celoti integriran v procese oblikovanja politik in ekonomske uskladitve.

Komisija tudi nenehno spremlja dogajanja na teh področjih. V obdobju po pandemiji je EU tudi nadaljevala pionirsko vlogo pri spodbujanju globalnih zavezništov za pomoč pri uresničevanju Agende 2030. V prihodnjih letih se bo strategija "celotne vlade" še naprej razvijala, da bi dosegla trajnost doma in v tujini. To je potovanje proti uniji, ki raste in deli blaginjo ter hkrati ohranja naravne ekosisteme, ki podpirajo življenje in gospodarstvo za sedanje in prihodnje generacije. Unija, ki svojim ljudem omogoča srečno življenje znotraj meja zemlje (EC, https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/international-strategies/sustainable-development-goals_en).

Politike, ki vplivajo na vsak vidik gospodarstva, je treba temeljito preoblikovati, da bi odražale pomen varovanja in obnavljanja naravnih ekosistemov, odgovorno rabo virov in izboljšanje človekovega zdravja. To je področje, kjer je temeljita sprememba tako najbolj potrebna kot ima največji potencial za koristi gospodarstvu, družbi in okolju EU. Hkrati je ohranjanje prostih in konkurenčnih trgov ključnega pomena, saj zagotavlja, da bodo cilji Evropskega zelenega dogovora in cilji SDG doseženi na najbolj učinkovit in stroškovno učinkovit način. EU bi morala spodbujati in vlagati v orodja in digitalno preobrazbo, ki so potrebni, ker so ključni za mnoge pomembne spremembe, ki so potrebne.

Take revolucionarne ukrepe še posebej zadevajo Evropski zeleni dogovor in segajo čez več glavnih ciljev Evropske komisije. Komisija von der Leyen je že zelo zgodaj izvedla številne pomembne ukrepe, ki so navedeni v okvirčku 1, da bi pokazala svojo zavezanost izvajanju SDG-jev preko notranjih in zunanjih politik EU. Številne strategije in akcijski načrti, izbrani v prvem letu, določajo niz korakov, ki so ali bodo postopno izvajani v naslednjih nekaj letih. Komisija bo v okviru svojih prihodnjih letnih delovnih programov po potrebi in v skladu s praksami boljše regulacije lahko upoštevala še dodatne revolucionarne politike.

EU si prizadeva doseči podnebno nevtralnost do leta 2050 preko Evropskega zelenega dogovora, pri čemer sta izobraževanje in usposabljanje ključna sektorja pri tem prizadevanju. EU priznava ključno vlogo izobraževanja in usposabljanja pri pooblaščenju ljudi za okoljsko trajnost in razvoj potrebnih veščin za zeleni prehod. Priporočilo Sveta o poklicnem izobraževanju in usposabljanju za trajnostno konkurenčnost, družbeno pravičnost in odpornost določa celotno vizijo EU za prihodnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Medtem ko Komisija vodi pot, imajo države članice moč izvajati potrebne reforme, da bi uresničile našo skupno vizijo za poklicno izobraževanje in usposabljanje v Evropi (EC, https://climate.ec.europa.eu/eu-action/climate-strategies-targets/2050-long-term-strategy_en).

Vsi govorijo o trajnosti, ampak kaj to pomeni za vaše podjetje in poklicno izobraževanje in usposabljanje?

To je cilj projekta Erasmus+ "Scouts4GreenApp" v obdobju treh let. Zasidra ekološko, ekonomsko in socialno trajnost v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter kvalificira in senzibilizira udeležence učnih mobilnosti.

Pridružite se nam pri spodbujanju pozitivnih sprememb in sprejemanju trajnostne prihodnosti!

Logos: IHK, AUXILIUM, GEF, innventum, IIF

Države članice igrajo ključno vlogo pri izvajanju politik in predpisov, ki jih razvije Evropska komisija na nacionalni ravni. Države članice ne le sprejemajo in izvajajo nacionalne politike in predpise, temveč igrajo tudi ključno vlogo pri spremljanju napredka pri doseganju ciljev Zelenega dogovora in izvajanju ciljev trajnostnega razvoja na nacionalni ravni.

Projekt S4GA je raziskal tudi dinamiko in trende okoli tem Zelenega dogovora in ciljev trajnostnega razvoja v sistemu poklicnega izobraževanja in usposabljanja na nacionalnih ravneh držav, ki jih predstavljajo partnerske države projekta, tj. Avstrija, Finska, Nemčija, Italija, Portugalska, Slovenija. Priloga podaja pregled ključnih trendov in spoznanj iz analize, ki so jo izvedli partnerji v svojem operativnem okolju.

ZelenKom: evropski okvir kompetenc za trajnostni razvoj

Razvoj evropskega okvirja kompetenc za trajnostni razvoj je eden od političnih ukrepov, določenih v Evropskem zelenem dogovoru. Cilj ZelenKoma je spodbujanje trajnostnega načina razmišljanja z zagotavljanjem uporabnikom znanja, veščin in odnosov, da lahko razmišljajo, načrtujejo in delujejo z empatijo, odgovornostjo in skrbjo za naš planet. ZelenKom določa nabor kompetenc za trajnostni razvoj, ki naj bi se vključile v izobraževalne programe, da bi podprle učence pri delovanju in skrbi za naš planet ter za javno zdravje.

ZelenKom sestavljajo 12 kompetenc, razdeljenih v štiri področja:

1) Udejanjanje vrednot trajnostnega razvoja, vključno s kompetencami:

- cenjenje trajnosti
- podpora pravičnosti
- spodbujanje narave

2) Sprejemanje kompleksnosti trajnostnega razvoja, vključno s kompetencami:

- sistemsko razmišljanje
- kritično razmišljanje
- postavljanje problemov

3) Predstavljanje trajnostnih prihodnosti, vključno s kompetencami:

- prihodnostna pismenost
- prilagodljivost
- raziskovalno razmišljanje

4) Delovanje za trajnostni razvoj, vključno s kompetencami:

- politična zavzetost
- kolektivno delovanje
- individualna pobuda

(https://joint-research-centre.ec.europa.eu/greencomp-european-sustainability-competence-framework_en)

ZelenKom je zato pomemben gradnik za kurikulum in potrdilo o poučevanju in učenju v projektu Scouts4GreenApp. Učenje za okoljsko trajnost ima potencial biti katalizator sprememb med mladimi in odraslimi generacijami preko pridobivanja kompetenc za trajnostni razvoj.

Še en izziv v Evropi je "Evropa, prilagojena digitalni dobi". Zato je smiselno, da v projektu S4GA upoštevamo DigKom Evropske unije. S inovativno aplikacijo za učenje S4GA združujemo digitalne aplikacije/kompetence z cilji trajnostnega razvoja.

Vir: <https://wds.uni-hohenheim.de/en/research-program>

Okvir digitalnih kompetenc - Evropska komisija

Okvir digitalnih kompetenc za državljane (DigComp) zagotavlja skupno razumevanje, kaj so digitalne kompetence. Obstaja tudi naraščajoča potreba po obravnavanju zelenih in trajnostnih vidikov interakcije z digitalnimi tehnologijami. V projektu Scouts4GreenApp ravno obravnavamo te potrebe.

DigComp identificira ključne sestavine digitalne kompetence v petih področjih in 21 specifičnih kompetencah. Okvir opisuje tudi osem stopenj spretnosti, primere znanja, veščin in odnosov ter uporabne primere v kontekstu izobraževanja in zaposlovanja.

Pet področij DigComp so:

1. Informacijska in podatkovna pismenost
2. Komunikacija in sodelovanje
3. Ustvarjanje digitalnih vsebin
4. Varnost
5. Reševanje problemov

DigComp je osnova za oblikovanje politike digitalnih veščin, razvoj učnih načrtov in ocenjevanje digitalnih veščin tako v izobraževalnem kot na trgu dela. Zato je za nas pomembno, da te digitalne veščine obravnavamo v tesni povezavi s temo trajnosti pri učenju mobilnosti poklicnega izobraževanja. Pametni telefoni in Petki za prihodnost: to so teme, ki močno vplivajo na naš ciljni skupini, generacijo Z!

(https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcomp_en)

Poleg tega imamo na evropski ravni tudi Okvir digitalnih kompetenc za izobraževalce (DigCompEdu), ki je namenjen predvsem izobraževalnemu in poklicnemu osebju. Poleg okvirja DigCompEdu je na evropski ravni na voljo tudi SELFIE za učitelje, zelo zanimivo orodje za samorefleksijo glede digitalnih kompetenc, pa tudi številni učni in izobraževalni materiali, kot so videoposnetki, infografike in letaki.

(https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcompedu_en)

SELFIE ni le orodje za učitelje - SELFIE je brezplačno, enostavno prilagodljivo orodje, ki šolam pomaga oceniti, kje stojijo glede učenja v digitalni dobi. SELFIE lahko šolam pomaga razumeti, kako se digitalne tehnologije uporabljajo za podporo poučevanju in učenju. (<https://education.ec.europa.eu/selfie>)

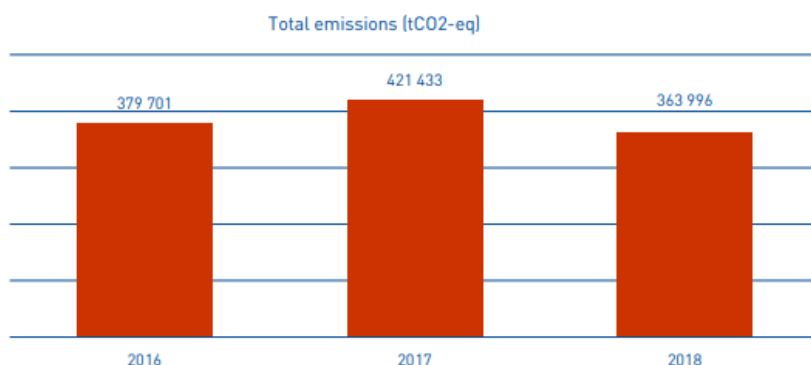
Zato sta trajnost in digitalizacija temi, ki sta na vrhu evropske agende. Hitri prehod v podnebno nevtrarno Evropo in digitalna preobrazba spreminjata način, kako delamo, se učimo, prispevamo k družbi in živimo vsakdanje življenje. Le z ustreznimi veščinami lahko v Evropi izkoristimo te priložnosti.

Program Erasmus+ je eden najuspešnejših evropskih pobud, ki ponuja velike priložnosti za delo in življenje v tujini številnim Evropejcem. Mobilnost Erasmus+ ima pozitivne učinke na izobraževalni, socialni, osebni in poklicni razvoj, saj izboljšuje znanje, veščine in odnose, povečuje zaposljivost, krepi samozavest in neodvisnost, spodbuja radovednost in inovativnost, razvija razumevanje drugih ljudi in krepi občutek pripadnosti Evropi.

Erasmus+ je leta 2022 imel skupen proračun v višini 4 milijarde evrov, s 26.000 projekti, okoli 73.000 organizacijami in približno 1,2 milijona udeležencev v mobilnostnih dejavnostih. Program Erasmus je prispeval k bolj integriranemu in vključujočemu evropskemu kontinentu. To pa vpliva tudi na potovanja mladih.

Maja 2020 je bil med člani Erasmus študentske mreže s strani Euraila izveden hitri anketni vprašalnik, da bi razumeli potniško vedenje študentov Erasmus+ med njihovo mobilnostjo. Skupno je sodelovalo 1.967 nekdanjih udeležencev programa Erasmus+ iz 20 različnih evropskih držav. Najpogosteje uporabljeno prevozno sredstvo je bilo letalo, tako za njihov prihod na destinacijo Erasmus (75%) kot tudi za vrnitev po končani mobilnosti (79%). Zaradi cenejših in hitrejših načinov prevoza je le 15% anketirancev upoštevalo okoljske dejavnike pri odločitvi o prevozu. (<https://project.greenerasmus.org/>)

FIGURE 3-1. TOTAL EMISSIONS ANNUALLY.

The fact that emissions per mobility were highest in call year 2017 must therefore be due to higher emissions per flight and not due to a higher share of flights. In 2017 the flights per mobility have been on average about 20 km longer than e.g. in 2018, which means that in 2017 there have been significantly more flight kilometres.

Vir: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Feasibility_Study_Compensation_ErasmusPlus.pdf

Raziskave kažejo, da bi mobilnost v okviru novega programa Erasmus+ tudi v scenariju z nizkimi emisijami povzročila 1,5-krat več emisij kot prejšnji program, skupaj 668.750 ton CO₂, predvsem zaradi letalskih potovanj študentov in osebja.

Med finskim predsedovanjem Svetu leta 2019 je agencija izvedla [študijo](#) "RAZISKAVA O MOŽNOSTIH KOMPENZACIJE ZA NOV IN BOLJ ZELEN PROGRAM ERASMUS+ 2021–2027" o možnostih kompenzacije za emisije programa Erasmus+, ki so vplivale na smernice novega programa.

Ta poročilo ponuja informacije za odločanje o načinih zmanjševanja ogljičnega odtisa programa Erasmus+ za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport. Temelji na ideji, da je prvi korak za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov merjenje ogljičnega odtisa dejavnosti, nato izvajanje možnih ukrepov za zmanjšanje in na koncu kompenzacija preostalega ogljičnega odtisa.

V skladu z Evropskim zelenim dogovorom bo program ERASMUS+ dajal zgled tako, da bo spodbujal udeležence k uporabi prevoznih sredstev z nižjimi emisijami kot alternativo letenju. Sredstva Erasmus bodo usmerjena tudi v razvijanje znanja in razumevanja trajnosti ter ukrepov za podnebno delovanje, da bi Evropejci pridobili vodilne kompetence, potrebne za ustvarjanje trajnostnih družb, načinov življenja in gospodarstev.

Nova generacija programov Erasmus spodbuja okolju prijazne prakse, vključno z uporabo trajnostnih prevoznih sredstev. Zeleno potovanje se opredeljuje kot potovanje, ki uporablja prevozna sredstva z nizkimi emisijami, kot so avtobus, vlak ali souporaba avtomobila za večino poti. Študenti bodo prejeli enkratno plačilo v višini 100 evrov in, če je primerno, dodatno podporo za dni potovanja do štirih dni za povratno pot. Osebe bo prejelo drugačen znesek glede na razdaljo potovanja in, če je primerno, dodatno podporo za dni potovanja do štirih dni za povratno pot.

Z Evropskim programom Erasmus+ si prizadevamo, da bi generacije Evropejcev postale aktivni državljani, opremljeni s sposobnostmi, znanjem in izkušnjami, ki so potrebni za premagovanje izzivov, s katerimi se sooča naša družba, tako zdaj kot v prihodnjih letih. Z ERASMUS+ projektom [Scouts4GreenApprenticeships](#) sledimo viziji Mika Saarinen, direktorja finske agencije za Erasmus+.

“We would want the students to think about not just travelling by land, to the destination that they’re going to, but to choose their living spaces sustainably, to choose their lifestyle, and their food choices sustainably there,”
Mika Saarinen, Director of Finland’s Erasmus+ agency

Projekt Scouts4GreenApprenticeships podpira vključevanje ekološke, gospodarske in socialne trajnosti v poklicno izobraževanje in usposabljanje preko kvalifikacije in ozaveščanja udeležencev poklicnega izobraževanja ter osebja v kontekstu učnih mobilnosti.

Sprejmite trajnost! Pridružite se potovanju proti Agendi 2030 in preoblikujte svoje podjetje

Ekološke poti

- Sprejmite energetske učinkovite prakse (kot je uporaba LED osvetlitve, optimizacija ogrevalnih in hladilnih sistemov, spodbujanje ozaveščenosti zaposlenih o varčevanju z energijo)
- Zmanjšajte odpadke in spodbujajte recikliranje
- Spodbujajte trajnostne prakse
- Dajte prednost trajnostnim, lokalno proizvedenim zalogam in uporabi sezonskih pridelkov brez kilometra za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov
- Ohranjajte vodne vire

Socialne poti

- Zagotovite poštene plače
- Varni delovni pogoji
- Enake možnosti za vse zaposlene
- Podprite lokalne pobude
- Izvajati programe raznolikosti in vključevanja na delovnem mestu

Gospodarske poti

- Sprejmite trajnostne finančne prakse
- Spodbudite zelene inovacije
- Vključite trajnost v programe usposabljanja
- Spodbujajte partnerstva s trajnostnimi podjetji
- Ozaveščajte in vključite deležnike

Zaključne ugotovitve in povezave z nadaljnjimi delovnimi paketi

Državna poročila so identificirala štiri ključne ugotovitve, ki izpostavljajo trenutno stanje ekosistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja (VET) v Evropi v povezavi z Zelenim dogovorom in Cilji trajnostnega razvoja (SDGs). Te ugotovitve poudarjajo potrebo po strateških ukrepih za izboljšanje integracije teh načel v sisteme VET.

1. Prva ugotovitev kaže na neenakomerne ravni ozaveščenosti in razumevanja Zelenega dogovora in SDGs v različnih evropskih VET ekosistemi. Za naslovitev tega je ključno izboljšati razumevanje in lastništvo ključnih konceptov Zelenega dogovora in SDGs med vsemi udeleženci v ekosistemu VET. To vključuje ne le operaterje VET, učitelje in študente, ampak tudi odločevalce in podjetja, ki sodelujejo z VET sistemom, bodisi kot gostitelji učenja na delovnem mestu (WBL) ali kot bodoči delodajalci trenutnih študentov VET.
2. Druga ugotovitev razkriva, da so VET ekosistemi po Evropi še vedno daleč od popolne uvedbe načel in praks, povezanih z Zelenim dogovorom in SDGs. To zahteva razvoj operativnih orodij, ki jih lahko uporabljajo vsi deležniki za uresničevanje bolj zelenih in trajnostnih mobilnosti v VET.
3. Tretja ugotovitev poudarja pomanjkanje sistemskih in celovitih storitev izobraževanja za Zeleni dogovor in SDGs. Kot odgovor na to je potrebno razviti izobraževalna orodja ali vire, ki lahko okrepijo in opremijo ustrezne deležnike v VET ekosistemu.
4. Četrta ugotovitev kaže, da Zeleni dogovor in SDGs nista v celoti integrirana v pripravištvu in mobilnost. To poudarja potrebo po bolj trdni integraciji teh načel v poklicno izobraževanje in usposabljanje.

V luči teh ugotovitev projekt S4GA cilja razviti kurikulum (WP3) in napredno spletno aplikacijo (WP4), ki lahko naslovita te potrebe.

Kurikulum bo udeležencem zagotovil znanje o trajnosti v operativnem kontekstu in uporabnost SDGs pred in med njihovo mobilnostjo.

Spletna aplikacija bo služila kot digitalno, spletno orodje za usposabljanje, ki ponuja modularno usposabljanje v obliki digitalnih poverilnic, da omogoča takojšnje usposabljanje glede na dejanske potrebe VET in podjetij.

Iz državnih poročil je bilo ugotovljeno, da so določeni cilji trajnostnega razvoja (SDGs) bolj nujni v državah, zajetih v Beli knjigi, in na evropski ravni. Ti SDGi, navedeni s svojimi ustreznimi referencami nujnosti, so naslednji:

1. Ničelna revščina (SDG 1) je bila enkrat omenjena kot nujen cilj.
2. Brez lakote (SDG 2) je bila omenjena petkrat, kar kaže na pomembno stopnjo nujnosti.
3. Dobra zdravja in blaginje (SDG 3) je bila omenjena dvakrat.
4. Kakovostno izobraževanje (SDG 4) je bilo poudarjeno trikrat.
5. Spolna enakost (SDG 5) je bila omenjena dvakrat.
6. Čista voda in sanitarna ureditev (SDG 6) sta bili omenjeni dvakrat.
7. Dostopna in čista energija (SDG 7) je bila omenjena dvakrat.
8. Dostojno delo in gospodarska rast (SDG 8) je bilo omenjeno petkrat.
9. Industrija, inovacije in infrastruktura (SDG 9) je bila omenjena trikrat.
10. Zmanjšanje neenakosti (SDG 10) je bilo omenjeno dvakrat.
11. Trajnostna mesta in skupnosti (SDG 11) niso bila omenjena kot nujen cilj.
12. Odgovorna poraba in proizvodnja (SDG 12) je bila poudarjena osemkrat, kar kaže na visoko raven nujnosti.
13. Podnebno delovanje (SDG 13) je bilo omenjeno desetkrat, kar ga uvršča kot najbolj nujen SDG.
14. Življenje pod vodo (SDG 14) je bilo omenjeno petkrat.
15. Življenje na kopnem (SDG 15) je bilo omenjeno trikrat.
16. Mir, pravičnost in močne institucije (SDG 16) so bile omenjene dvakrat.
17. Partnerstva za cilje (SDG 17) so bila omenjena enkrat.

Trajnostni razvoj prevzema svet

5 osnovnih nasvetov za razumevanje trajnostnega razvoja in agenda leta 2030

1 Kaj obsega trajnostni razvoj?

Trajnostni razvoj se nanaša na uravnotežen pristop, katerega namen je zadovoljiti potrebe sedanje generacije, hkrati pa ohraniti vire in priložnosti za prihodnje generacije.

2 Kakšna je agenda za leto 2030

Gre za globalni sporazum, ki ga je leta 2015 podpisalo 193 držav in želi spodbujati trajnostni razvoj skozi 17 ciljev, ki se bodo merili v naslednjih 15 letih in vključujejo vprašanja, kot so zmanjšanje revščine, obramba okolja, kakovostno izobraževanje, boj proti lakoti. Te cilje je treba izvajati na lokalni, regionalni in globalni ravni.

3 Kako se podatki uporabljajo za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja?

Podatki so ključni kot generatorji informacij, saj nam omogočajo sprejemanje odločitev za uresničevanje ciljev. Kot merilni element nam pomaga razumeti, kako napredne so države pri razvoju ciljev trajnostnega razvoja. Z bolj odprtimi in kakovostnimi podatki bodo organizacije, odgovorne za izvajanje in spremljanje, lahko bolje opravljale svoje delo.

4 Kako se meri napredek pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja?

V 17-ih ciljih je vključenih 169 točk in 230 indikatorjev, ki jih bomo nenehno spremljali za izvajanje dogovora. Napredek pri teh ciljih vsako leto pregledajo ZN in njihove države članice.

5 Kateri so kriteriji trajnostnega razvoja

Obstajajo akterji, ki imajo posebne odgovornosti za vodenje tega procesa po vsem svetu, predvsem vlade. Pri njegovem izvajanju imajo ključno vlogo tudi civilna družba, zasebni sektor, mediji, mednarodne organizacije, akademski svet in fundacije.

THE GLOBAL GOALS

Na podlagi pogostnosti, s katero so ti SDGi poudarjeni kot najbolj nujni, bodo naslednji delovni paketi projekta S4GA, in sicer razvoj kurikuluma (WP3) in napredne spletne aplikacije (WP4), naslavljal te potrebe. Razvito usposabljanje bo zajemalo vse SDGe, pri čemer bo poseben poudarek na tistih, ki se dojemajo kot najbolj pereči v državah in evropski regiji, vključenih v projekt S4GA. Ta pristop bo zagotovil, da bosta kurikulum in spletna aplikacija prilagojena specifičnim trajnostnim izzivom in prioritetam, ugotovljenim v teh regijah, s čimer bo izboljšana relevantnost in vpliv projekta S4GA.

Priloga 1: Državna stališča in nastajajoči trendi v izbranih članicah

Nemčija

Cilji trajnostnega razvoja (SDGs) so široko priznani in deljeni med Nemčijo, s številnimi akademskimi in neakademskimi publikacijami, ki so na voljo na to temo. Bertelsmann Stiftung, fundacija za politično in socialno izboljšanje, razglasa SDGe kot pomembne za podjetja, ki naslavljajo pet glavnih ciljev: ljudi, zemljo, blaginjo, mir in partnerstva (Scheerer, 2023). Raziskava Münchenske in Gornje Bavarske trgovinske zbornice je pokazala, da dve tretjini podjetnikov vidi uporabo SDGjev za svoje podjetje, kot je močnejše poudarjanje trajnosti in usklajevanje strategije podjetja z družbenimi željami (IHK München und Oberbayern, 2017).

Kljub temu, da se je zavedanje podjetij o SDG-jih povečalo, to pogosto ne vodi k vključevanju teh ciljev v njihove poslovne dejavnosti. Večina podjetij je razvila ali načrtuje razvoj izdelkov in storitev, ki podpirajo posamezne cilje, vendar le tretjina vključuje SDGe v svojo podjetniško strategijo (IHK München und Oberbayern, 2017). Podjetja pričakujejo več podpore s strani politikov in si želijo bolj konkretnih informacij za gospodarski sektor o SDGjih in prioritetah v okviru Agende 2030 za Nemčijo kot celoto in za posamezne zvezne države (IHK München und Oberbayern, 2017).

Vloga javnega sektorja je prav tako tema skrbi podjetij v zvezi z Zelenim dogovorom. Raziskava Trgovinske zbornice v Spodnji Saški kaže, da podjetja pričakujejo višje stroške, povečano birokracijo in več predpisov ter se soočajo z naraščajočim primanjkljajem strokovnjakov (IHK Spodnja Saška, 2023). Kljub tem skrbem večina intervjuvancev pričakuje tudi pospešek inovacij ter boljše tržno okolje za nove tehnologije (IHK Spodnja Saška, 2023).

Kar zadeva usposabljanje za izvajanje SDGjev, je bilo razvitih več iniciativ. IHK Bavarska je ustvarila vodnik SDG za mala in srednje velika podjetja, da bi jim pomagala uresničiti cilje nemške in bavarske strategije trajnosti v njihovi vsakodnevni praksi (IHK Bavarska, 2020). Bundesverband Nachhaltige Wirtschaft, zvezno združenje za trajnostno gospodarstvo, je povežalo mala in srednje velika podjetja z močnim interesom za uresničevanje SDGjev in jim zagotovilo uporabne ideje (Bundesverband Nachhaltige Wirtschaft, 2023).

Posebnost visoke kakovosti poklicnih izobraževalnih poklicev v nemškem dualnem sistemu je stalno prilagajanje zahtevam gospodarstva. Nemška zvezna vlada in njeni socialni partnerji spremljajo spremembe v gospodarstvu in posodablja ali dopolnjujejo izobraževalne uredbe in okvirne učne načrte poklicnih izobraževalnih poklicev. Kot rezultat se nove zahteve po usposobljenih delavcih hitro in dinamično vključujejo v izobraževalni cikel.

Kvalifikacijske zahteve, ki so enake v vseh poklicnih izobraževalnih poklicih, so vključene v vse izobraževalne uredbe kot standardni poklicni profilni elementi. Leta 2020 so bili posodobljeni standardni poklicni profilni elementi "organizacija izobraževalnega ponudnika, poklicno izobraževanje in delovno pravo ter kolektivno pogajalsko pravo" in "varstvo pri delu". Vsebine izobraževanja na področjih "varstvo okolja in trajnost" ter "digitaliziran svet dela" so bile dodane. Novi standardi so obvezni za vse dvojne izobraževalne uredbe, ki začnejo veljati od 1. avgusta 2021, in bi jih bilo najbolje integrirati v vse poklice že zdaj.

Čeprav je v Nemčiji na voljo kar nekaj ponudb za usposabljanje na področju SDGjev, so ta usposabljanja večinoma še v pilotni fazi ali na voljo le na manjšem regionalnem obsegu. Še ni nacionalnega usposabljanja, ki bi zajemalo vse tri vidike trajnosti in bi mladim učencem pomagalo najti svojo pot, ki bi ustrezala njihovim interesom in potrebam njihovih podjetij hkrati. Kot del zvezne pobude "[Trajnost kot perspektiva za vaše podjetniško izobraževanje \(INEBB\)](#)" je bil pripravljen tečaj zbornice za industrijo in trgovino "[Poklicno izobraževanje srečuje trajnost](#)".

Portugalska

V Portugalski postajata poklicno izobraževanje in usposabljanje (VET) ter podjetniški ekosistem vse bolj zavedna posledic, izzivov in priložnosti, ki izhajajo iz ciljev trajnostnega razvoja (SDGs) in Evropskega zelenega dogovora. Vendar pa se globina razumevanja in vključenost razlikujejo med različnimi sektorji in organizacijami. Portugalska podjetja sprejemajo proaktivne korake za uvedbo bolj trajnostnih praks v svoje operacije. Ti koraki vključujejo zmanjševanje ogljičnega odtisa, izboljšanje energetske učinkovitosti in vlaganje v obnovljive vire energije (CEPROF, 2022).

Portugalsko združenje za podjetniško odgovornost in trajnost je izvedlo študijo z naslovom "Trajnost v portugalskih podjetjih". Ta študija prinaša dragocene vpoglede v trajnostne prakse portugalskih podjetij in njihovo razumevanje SDGs in Zelenega dogovora. Večina intervjuvancev v študiji je priznala, da ne poznajo nobenih iniciativ za izvajanje SDGjev ali Zelenega dogovora.

V izobraževalnem sektorju portugalska šola za turizem (Escola de Hotelaria e Turismo de Portugal) ponuja tečaje in delavnice o upravljanju trajnostnega turizma. Ti programi ciljajo na izobraževanje strokovnjakov v turistični industriji o pomenu SDGjev, Zelenega dogovora in kako vključiti trajnostne prakse v njihove vsakodnevne operacije.

Kljub temu, da so na voljo ti napor, obstaja več izzivov pri uspešni implementaciji SDGjev in Zelenega dogovora v VET in poslovne ekosisteme v Portugalu. Ti izzivi vključujejo pomanjkanje ozaveščenosti med deležniki, nezadostno vključevanje trajnosti v kurikule VET in izobraževalne programe, pomanjkanje sredstev in virov za trajnostne iniciative ter potrebo po razvoju kapacitet in veščin v trajnostnih praksah.

Za naslovitev teh izzivov in uspešno implementacijo SDGjev in Zelenega dogovora v VET in poslovne ekosisteme v Portugalu je potreben večstranski pristop in usklajen napor vseh relevantnih akterjev. To vključuje aktivno sodelovanje in sodelovanje med vlado, podjetji, institucijami VET in organizacijami civilne družbe. Potrebno je postaviti trajnostni razvoj v prednostne naloge političnih okvirjev, zagotoviti ustrezna sredstva za usposabljanje in razvoj kapacitet, spodbujati partnerstva in izmenjavo znanja ter spodbujati kulturo trajnosti in inovacij.

Avstrija

Avstrija se zavezuje k ciljem trajnostnega razvoja (SDGs) in Zelenemu dogovoru, pri čemer se osredotoča na tri glavne teme: digitalizacijo, vključevanje žensk in mladih ter varstvo okolja in prilagajanje nanj. Digitalna transformacija je usmerjena v razširitev sodobne digitalne infrastrukture in povečanje digitalnih spretnosti prebivalstva, kar ima posledice za VET glede vključevanja digitalnih veščin v njihove kurikule (UN-Agenda 2030: Die globalen Nachhaltigkeitsziele / SDGs im Bereich Bildung, n.d.).

Vključevanje perspektive spola in sodelovanje mladih v procesih odločanja sta ključnega pomena za doseganje SDGjev. To pomeni, da bi morale VET in izobraževanje, povezano z podjetji, spodbujati enakost spolov in sodelovanje mladih. Avstrijski zdravstveni sistem se bori proti revščini in družbeni neenakosti, kar nakazuje, da bi morale VET in izobraževanje, povezano z podjetji, prispevati tudi k tem prizadevanjem (Republik Österreich, 2020).

Varstvo okolja in prilagajanje nanj sta nadaljnji prednostni nalogi za Avstrijo. Država se je zavezala zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za približno 36% do leta 2030 ter povečanju deleža obnovljivih virov energije s 46 na 50%. To ima posledice za VET in izobraževanje, povezano z podjetji, glede vključevanja varstva okolja in prilagajanja nanj v njihove programe. Zeleni dogovor, ki ga je napovedala Evropska komisija, bo neposredno vplival na avstrijsko podnebno in energetske politiko, kar nakazuje, da bi se morale VET in izobraževanje, povezano z podjetji, uskladiti s temi spremembami (Republik Österreich, 2020).

Iz poročila države izhaja potreba po večjem ozaveščanju o SDG-jih in Zelenem dogovoru med podjetji, kot tudi po potrebi po finančni podpori in zmanjšanju birokratskih in administrativnih ovir. To nakazuje, da bi morale VET in izobraževanje, povezano z podjetji, igrati vlogo pri ozaveščanju in olajšanju izvajanja SDG-jev in Zelenega dogovora v poslovnem sektorju (fokusna skupina, 2023).

Iniciative Evropske unije, zlasti SDG-ji in Zeleni dogovor, imajo pomembne posledice za VET in izobraževanje, povezano z podjetji, v Avstriji. Te posledice vključujejo potrebo po vključevanju digitalnih veščin, spodbujanje enakosti spolov in sodelovanje mladih, prispevanje k zmanjšanju revščine in družbene enakosti, vključevanje varstva okolja in prilagajanja nanj, ozaveščanje o SDG-jih in Zelenem dogovoru ter olajšanje njihovega izvajanja v poslovnem sektorju (fokusna skupina, 2023; Republik Österreich, 2020; UN-Agenda 2030: Die globalen Nachhaltigkeitsziele / SDGs im Bereich Bildung, n.d.).

Slovenija

Analiza stanja implementacije ciljev trajnostnega razvoja (SDGs) in Zelenega dogovora v Sloveniji preko poklicnega izobraževanja in usposabljanja (VET) ter poslovnega ekosistema razkriva kompleksen krajolik. Slovenija, čeprav ima visok delež BDP, ustvarjenega s dejavnostmi povezanimi s krožnim gospodarstvom (1,3%), drugi najvišji v EU, v zadnjem desetletju ni videla pomembnega povečanja na tem področju. Poleg tega država zaostaja na področju dejavnosti, povezanih z varovanjem okolja in upravljanjem virov, kjer se uvršča na 19. mesto v EU.

Indeks ekoinovacij (EC, 2022e) kaže, da se je Slovenija iz 16. mesta izboljšala na 11. mesto v obdobju 2018-2020, vendar se razlika do povprečja EU ni spremenila. Ta napredek je posledica povečanih vložkov v ekoinovacije, predvsem vlade v okoljske in energetske raziskave. Vendar se ti spremembi še nista odrazili v izboljšani učinkovitosti virov ali socio-ekonomskih rezultatih, kjer Slovenija še vedno močno zaostaja.

Po podatkih Evropske investicijske banke (EIB, 2022) se je delež slovenskih podjetij, ki imajo notranje cilje glede ogljika in energije ter spremljanje, v letu 2020 pomembno povečal. Z 57% ima Slovenija tretji najvišji delež takšnih podjetij v EU, med velikimi podjetji pa je ta delež drugi najvišji v EU. To predstavlja pomemben napredek v primerjavi s situacijo pred desetletjem.

Slovenske regionalne razvojne politike spodbujajo trajnostni razvoj v vseh slovenskih regijah, obenem pa ohranjajo vire in priložnosti za prihodnje generacije. Vendar pa obstajajo pomembne razlike v regionalnem razvoju v Sloveniji. V območjih z visoko stopnjo brezposelnosti se izvajajo programi za spodbujanje konkurenčnosti. Razvoj socialnega podjetništva, zadrug in ekonomske demokracije se prav tako spodbuja v okviru regionalne politike. Za razvoj spodbud je odgovoren Slovenski regionalni razvojni sklad.

Slovenija je naredila pomembne korake pri implementaciji trajnostnih praks in politik, vendar je še vedno prostor za izboljšave, še posebej na področjih učinkovitosti virov in socio-ekonomskih rezultatov. Fokus države na ekoinovacijah in regionalnih razvojnih politikah, ki spodbujajo trajnost, sta obetavna koraka v smeri doseganja ciljev SDGs in Zelenega dogovora.

Italija

Pokrajina implementacije ciljev trajnostnega razvoja (SDGs) in Zelenega dogovora v Italiji preko poklicnega izobraževanja in usposabljanja (VET) ter poslovnega ekosistema je raznolika in kompleksna. Država se sooča s pomembnimi ovirami in vrzeli v spretnostih, ki upočasnjujejo vzpostavitev paradig trajnostnega razvoja.

Glede kvantitativnih kazalnikov je Italija naredila nekaj napredka pri doseganju SDG-jev. Vendar pa zaradi avtonomije regij pri oblikovanju in uporabi okvirja, ki ga na državni ravni določi Ministrstvo za izobraževanje, manjka dosledne zakonodaje. To vodi do razhajanj tako v oblikovanju izobraževalnih vsebin in načinov usposabljanja kot tudi v hitrosti uporabe ustanovljenih predpisov, tako za ekosistem VET kot za ekosistem MSP-jev.

Gospodarska kriza po pandemiji SARS-CoV-2 COVID-19 je prav tako predstavljala pomembne izzive. Italijanska vlada s pomočjo strukturnih skladov PNRR poskuša preoblikovati nekatere ključne vidike izobraževalnega sistema, vključno z ekosistemom VET, in jih približati izzivom, ki jih postavlja trajnostni prehod.

V italijanskem kontekstu obstaja tudi kulturna vrzel, ki se kaže v pomanjkanju zavedanja o pomenu vprašanj, povezanih s SDG-ji, za pomemben segment populacije. Ta kulturni zaostanek včasih ovira tako potencial poslovnega sveta kot tudi izobraževanja in poklicnega usposabljanja. Dejansko se 38% italijanskih MSP-jev pritožuje nad trgom, ki še ni povsem zrel za odzivanje na in sprejemanje vprašanj trajnosti.

Glede na kvalitativne opise je v italijanskem kontekstu pomembna pobuda načrta šole ReGeneration. To je izvedbeni načrt ciljev Agende 2030 OZN, ki ga promovira Ministrstvo za izobraževanje in ki si prizadeva podpreti šole ter ekosistem VET pri kulturnem in ekološkem prehodu k vrednotam trajnosti.

Čeprav je Italija naredila nekaj napredka pri doseganju SDG-jev in implementaciji Zelenega dogovora, ostajajo pomembni izzivi. Ti vključujejo zakonodajne ovire, vpliv gospodarske krize po pandemiji, ter kulturno vrzel v razumevanju in sprejemanju vprašanj trajnosti. Premagovanje teh izzivov bo ključno za Italijo, da v celoti integrira načela trajnostnega razvoja v svoje VET in poslovne ekosisteme.

Finska

Finska, država, ki je prepoznana po svojem zavezništvu za trajnostni razvoj, že vrsto let implementira cilje trajnostnega razvoja Združenih narodov (SDGs) v različnih sektorjih, vključno s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem (VET) ter poslovnimi ekosistemi. Prizadevanja države so bila mednarodno priznana, saj je Finska leta 2021 po oceni Združenih narodov zasedla prvo mesto v mednarodni primerjavi trajnostnega razvoja (Vlada, 2021).

Finska celovit pristop k doseganju SDG-jev vključuje vse sektorje družbe. Ministrstvo za okolje države sestavlja letno poročilo o podnebnih spremembah, ki služi kot osnova za javno razpravo o blaženju in prilagajanju podnebnim spremembam (Finski ministrstvo za okolje). Cilj Finske je doseči ogljično nevtralnost do leta 2035 in nato ogljično negativnost, pri čemer stremijo k preseganju ciljev Zelenega dogovora Evropske unije (Greiner, A. 2022).

Finski sektor VET je aktivno vključen v spodbujanje trajnostnega razvoja. Država je razvila model imenovan "KEKE Pedagogika", ki vključuje trajnostni razvoj v poklicno izobraževanje in usposabljanje (Amke. (n.d.). Tarina Kekepedagogia Mallin Takana, <https://www.amke.fi/ajankohtaista/blogi/kirjoitus/tarina-kekepedagogia-mallin-takana.html>). Model temelji na raziskovalnem učenju, stalnem razvoju in krepljenju sodelovanja s podjetji. Cilj je opremiti študente z veščinami prihodnosti na delovnem mestu in usposobiti agente za trajnostni razvoj.

Ministrstvo za gospodarske zadeve in zaposlovanje Finske je leta 2021-2022 sprožilo projekt "Razvoj ekosistemov za trajnostno financiranje Finske". Projekt je cilj na povečanje financiranja ekosistemov, ki ponujajo rešitve za doseganje SDG-jev v Finski in globalno (Ministrstvo za gospodarske zadeve in zaposlovanje Finske, <https://tem.fi/en/developing-finlands-sustainable-finance-ecosystems>).

Še en pomemben projekt je VIZIJE (Izobraževanje in potrebe po veščinah za zelene prehode), ki si prizadeva preučiti in opisati potrebe po veščinah in izobraževanju, ki jih ustvarjajo zeleni prehodi v finski družbi in delovnem okolju (Raziskovalni inštitut finskega gospodarstva, <https://www.etla.fi/en/research/green-transitions-education-and-skills-needs/>). Projekt prav tako preučuje načine spodbujanja zelenih kompetenc izven formalnega izobraževalnega sistema in v tretjem sektorju.

Zavezanost Finske k trajnostnemu razvoju in zelenemu prehodu je očitna v njenih politikah, projektih in iniciativah. Pristop države k integraciji SDG-jev v svoje VET in poslovne ekosisteme služi kot model za druge države, ki si prizadevajo za trajnostni razvoj.

Priloga 2 : National Report's

1. [Nemčija](#)
2. [Italija](#)
3. [Avstrija](#)
4. [Portugalska](#)
5. [Slovenija](#)
6. [Finska](#)
7. [Europe](#)

Bibliography:

Center RS za poklicno izobraževanje in usposabljanje. (2023). Poklicno izobraževanje. Retrieved from <https://cpi.si/poklicno-izobrazevanje/>

Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja. (2021). Zeleni Erasmus+ – priročnik za implementacijo okolju prijaznih praks v projektih programa Erasmus+ na področju izobraževanja in usposabljanja. Retrieved from <https://www.cmepius.si/objave/dokument/zeleni-erasmus-prirocnik-za-implementacijo-okolju-prijaznih-praks-v-projektih-programa-erasmus-na-podrocju-izobrazevanja-in-usposabljanja/>

Delo. (2020). Najbolj aktiven je finančni sektor. <https://www.delo.si/dpc-podjetniske-zvezde/najbolj-trajnostno-aktiven-je-financni-sektor/>

Društvo Doves-FEE Slovenia. Program Ekošola. (2023). Retrieved from <https://ekosola.si/>

Mali, S. (2021). Trajnostna naravnost slovenskih hitro rastočih podjetij. Retrieved from <http://www.cek.ef.uni-lj.si/magister/mali4115-B.pdf>

Ministry of Cohesion and Regional Development. Regional development. (2023, 24. January). <https://www.gov.si/en/policies/state-and-society/local-self-government-and-regional-development/regional-development/>

Ministry of the Environment, Climate and Energy. Sustainable mobility (2023). Retrived from <https://www.gov.si/en/policies/transport-and-energy/sustainable-mobility/>

Sektor za razvoj in mednarodno sodelovanje (n.d.) Uresničevanje Agende 2030. Retrieved from <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/uresnicivanje-agende-2030/>

Slovenska platforma za trajnostno mobilnost. (2023). LIFE IP CARE 4 CLIMATE. Retrieved from <https://www.sptm.si/>

Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (2017). Strategija razvoja Slovenije 2030. Retrieved from https://www.gov.si/assets/ministrstva/MKRR/Strategija-razvoja-Slovenije-2030/Strategija_razvoja_Slovenije_2030.pdf

Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. (2020). Implementacija ciljev trajnostnega razvoja. Retrieved from <https://slovenia2030.si/drugo-porocanje-slovenije-v-teku/>

SPIRIT Slovenija. (2020, 27 May). Zdaj je pravi čas za trajnostno transformacijo poslovanja podjetij. Retrieved from <https://www.spiritslovenia.si/sporocilo/534>

Sustainable development report Slovenia (2023). Retrieved from <https://dashboards.sdgindex.org/profiles/slovenia>

United Nations Climate Change. (2023, January). Slovenia's Eight National Communication and Fifth Biennial Report. Retrieved from [Slovenia. National Communication \(NC\). NC 8. Biennial Reports \(BR\). BR 5. | UNFCCC](#)

Urad RS za makroekonomske analize in razvoj. (2022). Poročilo o produktivnosti 2022. Retrieved from https://www.umar.gov.si/single/produktivnost/news/porocilo-o-produktivnosti-2022/?tx_news_pi1%5Bcontroller%5D=News&tx_news_pi1%5Baction%5D=detail&cHash=5c26181f2889e2a1444df3034755017d

Urad RS za makroekonomske analize in razvoj. (2022). Poročilo o razvoju (2022). Retrieved from https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/razvoj_slovenije/2022/slovenski/POR2022_splet2.pdf

Der Grüne Deal in Österreich. (n. d.). *Vertretung in Österreich*.
https://austria.representation.ec.europa.eu/strategie-und-prioritaeten/eu-politik-osterreich/der-grune-deal-osterreich_de#der-europ%C3%A4ische-gr%C3%BCne-deal

Gratis-Klimaticket für Lehrlinge. (n. d.). PROGE. Abgerufen am 13. März 2023, von https://www.proge.at/cms/P01/P01_0.a/1342661788572/home/gratis-klimaticket-fuer-lehrlinge

Große Herausforderungen. (n. d.). Bundesministerium. Klimaschutz, Umwelt, Energie, Mobilität, Innovation und Technologie. https://www.bmk.gv.at/themen/klima_umwelt/agenda2030/bericht-2020/grosse-herausforderungen.html

Kdz_austria (2021): *Ergebnisse der Umfrage unter den Mitgliedern des Österreichischen Städtebundes 2021-Präsentation*. In: https://issuu.com/kdz_austria/docs/ergebnisse_sdg_umfrage_2021

Republik Österreich (2020). *Österreich und die Agenda 2030. Freiwilliger Nationaler Bericht zur Umsetzung der Nachhaltigen Entwicklungsziele / SDGs (FNU)*.
[file:///C:/Users/Lio%20Cartus/Downloads/Austrias_Voluntary_National_20200608%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Lio%20Cartus/Downloads/Austrias_Voluntary_National_20200608%20(1).pdf)

Statistik Austria (a) (2020). *Agenda 2030-SDG-Indikatorenbericht*. Update 2019 und COVID-19-Ausblick. https://www.statistik.at/fileadmin/publications/Agenda_2030_-_SDG-Indikatorenbericht_Update_2019_und_COVID-19_Ausblick.pdf

Statistik Austria (b) (2021). *Agenda 2030. SDG-Indikatorenbericht 2021*.
https://www.statistik.at/fileadmin/user_upload/SDG-Bericht-2021_Web-barrierefrei.pdf

Statistik Austria (c). (n. d.). *Unterziel 8.6. STATISTIK AUSTRIA*.
<https://www.statistik.at/services/tools/services/indikatorensysteme/sdgs/ziel-8-menschenwuerdige-arbeit-und-wirtschaftswachstum/unterziel-86#c9746>

Cambridge (2022). *Sustainable Development Report 2022*.
<https://s3.amazonaws.com/sustainabledevelopment.report/2022/2022-sustainable-development-report.pdf>

UN-Agenda 2030: *Die globalen Nachhaltigkeitsziele / SDGs im Bereich Bildung*. (n. d.). Bundesministerium. Bildung, Wissenschaft und Forschung. <https://www.bmbwf.gv.at/Themen/euint/ikoop/bikoop/sdgs.html>

WKO Steiermark. (n. d.). *Talentcenter der WKO Steiermark*. Talentcenter der WKO Steiermark. Abgerufen am 17. März 2023, von <https://talentcenter.at/>

WKS (2021). *Der European Green Deal: Chance oder Risiko?* Abgerufen am 20. März 2023, von <https://www.wko.at/site/act-for-climate/veranstaltungen/green-deal-2022.html>

UNESCO International Centre for Technical and Vocational Education and Training, SDGs and Greening TVET, <https://unevoc.unesco.org/home/SDGs+and+Greening+TVET>

Learning for the green transition and sustainable development, European Education Area. Quality education and training for all – European Commission, <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/green-education/learning-for-the-green-transition>

Digital Education Action Plan (2021-2027), European Education Area - European Commission, <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/action-plan>

Skills shortages and structural changes in the labour market during COVID 19 and in the context of the digital and green transitions - Thematic Review 2023, Employment, Social Affairs & Inclusion – European Commission, 2022, February, 17th

Vocational education and training initiatives, European Education Area – European Commission, <https://education.ec.europa.eu/education-levels/vocational-education-and-training/about-vocational-education-and-training>

Europe Sustainable Development Report 2022 Achieving the SDGs: Europe's Compass in a Multipolar World, Sustainable Development Solutions Network. A global initiative for the united nations, 2022, December, 5th <https://www.sdindex.org/reports/europe-sustainable-development-report-2022/>

Commission Staff Working Document. Delivering on the UN's Sustainable Development Goals – A comprehensive approach, European Commission, 2020, https://commission.europa.eu/system/files/2020-11/delivering_on_uns_sustainable_development_goals_staff_working_document_en.pdf

Innovation & Digitalisation. A report of the ET 2020 Working Group on Vocational Education and Training (VET)., European Commission, December 2020

Education and Training Monitor 2022, European Commission, <https://op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor-2022/en/index.html>

Vocational education and training: Skills for today and for the future, Employment, Social Affairs & Inclusion, Employment, Social Affairs & Inclusion – European Commission, 2022, February, 9th <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8450&furtherPubs=yes>

Reflection Paper. Towards a Sustainable Europe by 2030, European Commission, 2019 January 30th

Progress towards the achievement of the European Education Area. Communication, European Commission, 2022

Learning for the Green Transition and Sustainable Development. Staff working document. Accompanying the proposal for a Council Recommendation on learning for environmental sustainability, European Commission, June 2022

Portuguese Association for Environmental Management. Retrieved from <http://www.apambiente.pt/>

European Commission. Horizon 2020 program. Retrieved from <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en>

United Nations. Sustainable Development Goals. Retrieved from <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

European Commission. European Green Deal. Retrieved from https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

Green Skills Alliance. Retrieved from <https://www.greenskillsalliance.pt/>

Portuguese National Qualifications Framework. Retrieved from <https://www.anq.pt/PNQF/>

Portuguese government funding initiatives. Retrieved from <https://www.portugal.gov.pt/en/gc21/news/press-releases/ministry-of-the-environment-launches-green-project-and-green-business-programmes>

Portuguese Ministry of Education. (2020). Sustainable Development Goals and the Green Deal in Vocational Education and Training. Retrieved from <http://www.dges.gov.pt/>

Portuguese Business Confederation. (2020). Sustainability in Portuguese Companies. Retrieved from <http://www.ccp.pt/>

Books:

Feichtenbeiner R., Weber, H., Hantsch, R. & Berger, N. (2022). Establishing sustainable learning venues. A Guideline for training companies on the road to becoming more sustainable. International version. https://www.bibb.de/dokumente/pdf/Establishing_sustainable_learning_venues.pdf

Giesenbauer, B. & Müller-Christ, G. (2018). Die Sustainable Development Goals für und durch KMU. Ein Leitfaden für kleine und mittlere Unternehmen. University Bremen & RENN.nord. https://www.renn-netzwerk.de/fileadmin/user_upload/nord/docs/materialien/SDG_KMU_Leitfaden_Okt2018.pdf

Industrie- und Handelskammern in Bayern (IHK Bavaria) (2020). SDG-Wegweiser für kleine und mittlere Unternehmen. https://www.umweltpakt.bayern.de/download/werkzeuge/nachhaltigkeitsmanagement/sdg/sdg_wegweiser_leitfaden.pdf

Kasper, M. & Hofielen, G. (n.d.). Businesses act for the Common Good and the SDGs. <https://gwoe.17plus.org/en/>

Müller-Christ, G., Giesenbauer, B. & Tegele, M.K. (2017). Studie zur Umsetzung der SDG im deutschen Bildungssystem. University Bremen. https://www.nachhaltigkeitsrat.de/wp-content/uploads/2017/11/Mueller-Christ_Giesenbauer_Tegeler_2017-10_Studie_zur_Umsetzung_der_SDG_im_deutschen_Bildungssystem.pdf

Sachs, J., Lafortune, g., Kroll, C., Fuller, G. & Woeln, F. (2022). SUSTAINABLE DEVELOPMENT REPORT 2022. From Crisis to Sustainable Development: the SDGs as Roadmap to 2030 and Beyond. Includes the SDG Index and Dashboards. Cambridge University Press. DOI 10.1017/9781009210058

Policy Paper:

Freese, A. & Reuter, K. (2019). Handout für Unternehmen. SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS PRAXISNAH UMSETZEN. UnternehmensGrün e.V. Retrieved from https://www.bnw-bundesverband.de/sites/default/files/inline-files/UG-SDGs-praxisnah-Version02-PRO_02-komprimiert.pdf

ZVEI: Die Elektroindustrie (2019). Sustainable Development Goals (SDGs). Wegweiser für nachhaltige Entwicklung in der Elektroindustrie. Retrieved from https://www.zvei.org/fileadmin/user_upload/Presse_und_Medien/Publikationen/2019/Dezember/Wegweiser_fuer_nachhaltige_Entwicklung_in_der_Elektroindustrie/Wegweiser-fuer-nachhaltige-Entwicklung-in-der-Elektroindustrie-SDG.pdf

Journal article:

Haertel, M. (n.d.). GERMANY: TVET FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT: POLICY-MAKING STRATEGIES AND PROJECT EXPERIENCES. In: Learning and Sustainable Development: Opportunities and Challenges, edited by Fien, Maclean and Park. https://unevoc.unesco.org/fileadmin/user_upload/docs/Haertel.pdf

IHK für München und Oberbayern (2017). Die UN Nachhaltigkeitsziele aus Sicht der Wirtschaft. IHK-Umfrageergebnisse für München und Oberbayern. https://www.ihk-muenchen.de/ihk/documents/CSR-Ehrbarer-Kaufmann/17-51-SGD-Studie_WEB_final.pdf

Lambini, C.K., Goeschl, A., Wäsch, M. & Wittau, M. (2021). Perspective. Achieving the Sustainable Development Goals through Company Staff Vocational Training—The Case of the Federal Institute for Vocational Education and Training (BIBB). INEBB Project. Educ. Sci. 2021, 11, 179. <https://doi.org/10.3390/educsci11040179>

Raschke, J. & Hellwig, M. (2021). Forum 2.3. Berufliche Ausbildung – aller Anfang ist nachhaltig ! https://www.nuernberg.de/imperia/md/csr_nuernberg/dokumente/forum_23_csrtag2021.pdf

Rodriguez, I. (2021). Die Relevanz der Nachhaltigkeitsziele (SDGs) für Unternehmen. seventeen goals Magazin. <https://www.17goalsmagazin.de/sdg-17-ziele-in-unternehmen/>

Website with author:

Clarke, C. (2022). SDG-Scouts: Qualifizierungsprogramm für Auszubildende und Nachwuchskräfte für mehr Nachhaltigkeit im Unternehmen. Retrieved from <https://www.nachhaltigejobs.de/sdg-scouts/m>

Smith, J. (2020, October 15). The benefits of regular exercise. Retrieved from <https://www.health.gov/exercise-benefits>

Kessler, A. (2020 July 16). Der EU Green Deal – Plan für ein nachhaltiges und wettbewerbsfähiges Europa. Retrieved from <https://bdi.eu/artikel/news/der-eu-green-deal-plan-fuer-ein-nachhaltiges-und-wettbewerbsfaehiges-europa>

Scheerer, J. (n.d.). Warum SDGs für Unternehmen wichtig sind. Retrieved from <https://www.bertelsmann-stiftung.de/de/unsere-projekte/abgeschlossene-projekte/verantwortungsvolles-unternehmertum-und-soziale-innovationen/projektnachrichten/warum-sdgs-fuer-unternehmen-wichtig-sind>

Website with no author:

Baden-Wuerttemberg. WIRTSCHAFT. Kampagne hilft Unternehmen bei Umsetzung des Green Deal. (2023, May 12th). Retrieved from <https://www.baden-wuerttemberg.de/de/service/presse/pressemitteilung/pid/kampagne-hilft-unternehmen-bei-umsetzung-des-green-deal>

BiBB (Federal Institute for Vocational Education and Training). Developing sustainability in vocational education and training. BIBB pilot projects. (2023, May 12th). Retrieved from <https://www.bibb.de/en/33716.php>

Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung (Federal Ministry of Economic Cooperation and Development). AGENDA 2030 | 17 ZIELE FÜR NACHHALTIGE ENTWICKLUNG. SDG 17: Partnerschaften zur Erreichung der Ziele. Umsetzungsmittel stärken und die globale Partnerschaft für nachhaltige Entwicklung wiederbeleben. (2023, May 12th). Retrieved from <https://www.bmz.de/de/agenda-2030/sdg-17#top>

Bundesverband Nachhaltige Wirtschaft e.V. Sustainable Development Goals. (2023, May 12th). Retrieved from <https://www.bnw-bundesverband.de/sdgs>

Deutscher Nachhaltigkeitspreis. Aus der Spitze für die Breite. Deutscher Nachhaltigkeitspreis. Unternehmen. (2023, May 12th). Retrieved from <https://www.nachhaltigkeitspreis.de/unternehmen>

Energieagentur Brandenburg. Energieberatung für Industrie und Gewerbe. (2023, May 12th). Retrieved from <https://energieagentur.wfbb.de/unsere-services/fuer-unternehmen/energieberatung-fuer-industrie-und-gewerbe>

IHK München und Oberbayern (IHK Munich and Upper Bavaria). IHK Ratgeber. EU Green Deal – Hintergrund, Relevanz und Auswirkungen. (2023, May 12th). Retrieved from <https://www.ihk-muenchen.de/de/Service/Klimaschutz-Energiewende/EU-Green-Deal/>

www.scouts4greenapp.eu

Co-funded by
the European Union

IHK Niedersachsen (IHK Lower Saxony). Green Deal der EU: Was kommt auf die Wirtschaft zu? (2023, May 12th). Retrieved from <https://www.ihk-n.de/presse/green-deal-onlineveranstaltungen-5510236>

Lufthansa Group. SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS. (2023, May 12th). Retrieved from <https://www.lufthansagroup.com/de/verantwortung/corporate-responsibility/sustainable-development-goals.html>

SOS Kinderdorf (SOS Children's Village). NACHHALTIGKEITSZIELE. Die 17 UN-Nachhaltigkeitsziele und ihre Bedeutung für Unternehmen. (2023, May 12th). Retrieved from <https://www.sos-kinderdorf.de/mehr-unternehmen/informieren/nachhaltigkeitsziele-und-ihre-bedeutung-fuer-unternehmen>

Verband der Chemischen Industrie e.V. DER EUROPÄISCHE GREEN DEAL. Der Green Deal. (2023, May 12th). Retrieved from <https://www.vci.de/themen/europa/green-deal/green-deal.jsp>